

ცნობის ფურცელი

სურათებიანი დამატება

გაბატების № 148.

სურათებიანი, 4 სურათები 1908 წ.

გაბატის № 2255.

2 მანეთი და 60 კაპ. ღირს უოველ-ღღიური კასეთი ცნობის ფურცელი კვირაში ორის სურათებიანის დამატებით, 1 სექტემბრიდან წლის დამდეგამდე.

* * *

როდესაც ირველი მთლად არე-მარტ ბნელი წყვილილი მოეფინება და შავი ფიჭვი, ფიჭვი საცრემლო, ჩემად მტანჯველად გულს ევლინება, — მე მაშინ სულაც არ ვაფრქვევ ცრემლებს, ამაყად გზილავ უოველ გვარ ტვირთს: ცხოვრებამ შშობა და მისივე მე მყერად გაღვლილი ვხვდები მის ზვირთს. მე შარად ვმღერი, ვმღერი უცრემლოდ, წარბსაც ვერ მიხრის ფიჭვი, წყვილიდი; დღე დაბნელდეს: ბნელს თან მოჰყვება ახალი ძალა და განთიადი.

ხშირად ხდება, სიმშვილ-წყურვილი და გაქორცვა მიხუთავს სულსა, უმეღრობის ბურუსშია მხვეცს ღარდით, ვარამით ვარე-მოაკულსა. მაგრამ რა წამსაც მომავონდება, ჩემგარ ტანჯულნი სხვანიც არიან, იმედის სხვი გულს მეფინება, ვიკინი, ვხარობ და მიხარობ. მე შარად ვმღერი, ვმღერი მშვიდრი, წარბსაც ვერ მიხრის ფიჭვი, წყვილიდი; დღე დაბნელდეს: ბნელს თან მოჰყვება ახალი ძალა და განთიადი.

ზოგჯერ თვით მტერსაც მე თანაურგზნობ, ვშიშობ, ვთუ თუ ცეცხლი მოედეს და მარხიროს დიდი დარბაზი თავითა ბოლომდე მთლად გადაეწვას. ხოლო როდესაც ვითვალისწინებ ჩემს სიბიჯებს, არარობას და მის ჩემდამი გაწვეტილ კავშირს, ფარისევლობას, პირ-უკმეზობას, — კვლად ვმღერი, ვმღერი ამაყად, წარბსაც ვერ მიხრის ფიჭვი, წყვილიდი; დღე დაბნელდეს: ბნელს თან მოჰყვება ახალი ძალა და განთიადი.

რაც სიკიცხლე, თუ უმნიშვნელოდ ბეჭელასავით იფრენს, გაქტრება, თუ ვითა ყვეილს, ველზედ გადაშლილს, მოსწავებ და მერე ხელოში დასკვნება? მე იმედი მაქვს, ერთბელსაც არის მღვა იელეებს, ცა დაიქუბებს

და ვარსკვლავი ჩემის ბედისა, დღეს რომ მიჭრა, ხელად ვამინათებს. მიტრამაც ვმღერი, ვმღერი უცრემლოდ, წარბსაც ვერ მიხრის ფიჭვი. წყვილიდი; დღე დაბნელდეს: ბნელს თან მოჰყვება ახალი ძალა და განთიადი.

პ. ხოს-ზარული.



სურათების მცემელი.—სურათი დინგერისა



ბახუსია.—სურათი შუეტცლერის.

ჩემი თანამგზავრი

(ერთის მოგზაურობის ისტორია)

მ. გორასია.

(დასასრული *)



რამდენიც უახლოვდებოდი ტფილისს, იმდენი შაქრო პირ-
ქუში ხდებოდა. იმის გამხდარს, მაგრამ მაინც კიდევ უძრავს
სახეტელ ახალი რამ განდა. კავკასის მახლობლად ჩერქეზების
სოფელში შევედი და სიმინდის მოჭრას გავურვიდი ნარ-
დად. ორიოდ დღე რომ ვიმუშავებ ჩერქეზთა შორის, რო-
მელნიც თითქმის სულ არ ლაპარაკობენ რუსულად და რო-
მელნიც დავკვირდნენ და გვაგინებდნენ თავისებურად, გა-
დავწყვიტეთ იმათ სოფლიდან ვასულისკავით, რადგან შევზინ-
დით, როდესაც დაეინახეთ, რომ ლუფრა-და-უფრა მტრულის
იგალით დაგვიწყეს ცქერა. ათიოდ ვერსი. რომ გავიარეთ,

შაქრომ ილლიდან გამოიპრო
ლეკური მარმაში, სიხარულით
დამანახავდა და შესძახა:

— საუბრო აღარ არის მე-
შაობა: ეს გავკლოთ და რაც
გვიკრძება, ვიცილოთ. ტფილი-
სამდე გვეყოფა, გესმის?

ძლიერ შევშოვით. გამო-
ტაცე მარმაში, შორს გადავა-
გდე და უკან მივიხედე. ჩერ-
ქეზებმა ხუმრობა არ იციან. ამის
წინადა, იმ, რა ამბავი გავიგო-
ნეთ: ერთი მაწანწალა მისულო-
ყო იმათს სოფელში სამუშაოდ.
მუშაობის გათავების შემდეგ
რკინის კოჭზე აეწანა და წასუ-
ლოყო. ჩერქეზები დასდევნებო-
დნენ, გაეჩხრიკათ, კოჭზე აღმო-
სჩნდა. ხანჯლით მუცელი
გაეჭრათ, ქრილობაში კოჭი
ჩაედოთ და ისე მიენებნათ
თავი. თურმე უახებმა ძლიერ
მიუსწრეს ცოცხალს. საწყალს
ეს ამბავი ეთქვა უახებებისთვის
და გზაში მომკვდარიყო, უ-
ახები ზწირად გვაუთხილებდ-
ნენ. ამ გვარი შემთხვევა არა
ერთი და ორი უმზნით ჩვენ-
თვის, რა საბუთი მქონდა,
იმათი სიტყვა არ დამეფერებ-
ბინა.

შაქროს ყველა ეს მოვავო-
ნე, ის იღვა ჩემ წინ და მზ-
სმენდა. უცებ თვალები დახუჭა
და კბილების ღრქალოთ ჩუ-
მად მეცა კატასავით. ხუთიოდ
წამის განმავლობაში კარგად
ვებრვეთ ერთმანეთი. ზო-
ლოს შაქრომ მისისხანეთ შე-
მომძახა:

— გპარა!

დალილინი ერთმანეთის პირ-და-პირ დაესტეით და დღ-
ხანს ვსულმდით. შაქრომ ნალვლიანად გაიხედა იქით, სითაც
მარმაში გადავიგდე და სთქვა:

— რაზედ ვახუბობდი? ძალიან სულელობა მოგვივიდა!
შენთვის ხომ არ მომიპარავს? გენანებოდა? მებარლები, იმი-
ტომ მოვიპარე. შენა მეშაობა, მე ვერ ვებერებ... მაშ რა
გქნა? მინდოდა, შენთვის შემეწოხა აღმომეჩინა.

ესკადე, ამესნა იმისთვის, თუ რა არის ქურდობა.

— გეთაყვა, გაჩუმდი! თავის მაგივრად ხე გაქვს.— ზიზ-
ლით მიხობრა და განმარტა:— მოკვდები— მოიპარავ? განა ეს სო-
ციალზე? გაჩუმდი!

მეშინოდა, კიდევ არ გავიჯავრო-მეთქი და ესულმდი. ეს
მეორე შემთხვევა იყო ქურდობისა. ჯერ კიდევ წინადა, შავი
ზღვის პირად რომ ვიყავით, მეფეზე შეჩანნეს ჯიბის სასწო-
რი მოპპარა. მაშინაც კინადაა ჩხუბი მოგვივიდა.

— აბა, წაივითა!— მითხრა, როდესაც დამეწვიდით, და-
ვისივით და შეგროვდით.

წავედით, ყოველ დღე გულ-ღვარძლიანობა ემატებოდა
და ქვეშ-ქვეშ მიყურებდა. დარიალის ხეობა რომ გავიარეთ
და გულდუთიდან დამეწვიეთ, მითხრა:

*) ისილე ლმკვა № 144.

— ორიოდ დღეც და ტფილისში ვიქნებით. წყ, წყ! — დაწაბუნა ენა და სიხარულისგან სულ აყვავდა. — მივალ საბაში. სად იყავით? მეტყვიან. ვოგვაზურობდი-მეთქი. აბანოში წავიდა. რამდენს ეკმა! დღეაქვს ვეტყვი: დღეიჯან, ძლიერა მშინა-მეთქი. მამა ჩემს ვეტყვი, მამატრევე-მეთქი. ბევრი ნაღველი გამოვიარე და ბევრგვარი ცხოვრებაც ვცადე-მეთქი, ძალიან კარგი ხალხია მაწინწალები. როცა კი შეგხვდები იმით, მანეთს მივცემ, ღუქანში წაიყვან, ვეტყვი: დალიე ღღინო, თითო ვიყავი მაწინწალო-მეთქი. მამაჩემს შენს შესახებ ვეტყვი: აი, ადაზიანი ისე იყო, როგორც ჩემი უფროსი ძმა-მეთქი. ეხლა სამავიეროდ შენ შეინახე-მეთქი. ერთს წელიწადს შეინახე-მეთქი. გესმის, მაქსიმე, აი, ასე ვეტყვი.

მივიარდა იმის ლაბარაკის სენა. ამგვარ წუთებში როგორღაც უბრალო და ბავშვისებური ჰხდებოდა. ამგვარი ლაბარაკი ჩემთვის იმპროვიაცი იყო საყურადღებო, რომ ტფილისში ერთი ნაწილი არა მყავდა. ზამთარი კი ახლოვდებოდა. გულდარში ჭირიშაღი დაგვიდგა. ცოტა იმედი მქონდა შუაქრისი.

ძლიან ჩქარა მივიღოლით. აგერა მცხეთა—ივერიის ძეველი სატახტო ქალაქი. ხვალ ტფილისში ვიქნებით.

შორიდანვე დავინახე საქართველოს დედა-ქალაქი, ორს მთას შუა შეტევილი. გზას ბოლო ეღებო. რალაც მიხაროდა. შაქრო გულგრილიად იყო. იგი უახროდ იყურებოდა წინ, ჰფურთხებდა. გზაში შესვამა უმი ქალაქი და ამ მიზნით სტეკილია მუტეკი.

— შენა გვონია, შე, ქართველი თავიღიშვილი, ასე დაფუთულია და ქუტუქიანი დღისით შეველ ჩემს ქალაქში? არა, საღამომდის მოვიტადლოთ. შესდევ!

სველიანს სიღერას ამბობდა. მე ვეჭვობდი თბილის ოათხის და იმ უპირატესობის შესახებ, რომლითაც ბინადარი ცხოვრება სჯობს მომთაბარეობას.

— წაივით! — წამოიძახა შაქრომ გამხედლების სახით.

ბინდებოდა. ქალაქში ცეცხლები სწნდებოდა. ლამაზი სანახაბო იყო: ცეცხლები ერთი მეორის შემდეგ ამოხტებოდნენ საიდანღაც, წყვილიდით მოკულს ღღერებ, სადაც ქალაქი ჩამალულა.

— გამიგონე! მომეცი გე უბაღახი, პირი-სახე მინდა ავიხიო... თორემ ძმა-კაცები მიცნობენ...

უბაღახი მივეცი. ოღვს ქუჩაზედ მივიღვიართ. შაქრო რალცას უსტყენს.

— მაქსიმე, ჰხედავ ცენის რკინის გზის სადგურს? ვერის ხილს? დაჯგე აქ და მომიტად, თუ ძმა ხარ, მომიტადე... ერთი სახლში შეველ, ამხანაგს გამოვკითხავ ჩემის მახლობლების და დღე-მამის ამბავს...

— დაიგვიანებ?

— ემ საათში, ერთს წუთში აქა ვარ!

უტებ შევარდა რომელიღაც ბნელ და ვიწრო ქუჩაში და გაპქრა... საშუალოდ.

არასდროს აღარსად შეგხვდებოდა ამ აღმამიანს—თითქმის ოთხის თვის განმავლობაში ჩემს თანამგზავრს, მაგრამ ხშირად კი ვიგონებ კეთილის გრძნობით და მხიარულის სიცილით.

ბევრი რამ მასწავლა იმან, რასაც ვერ იპოვნი ბრძენთაგან დაწერილს სტელს წიგნებში, რადგან ცხოვრების



სადღესსაწაულა წარმოადგენს პაღმიარას მუფის სასახლეში. — სურათი რივისის.

რომელიღაც ქვედაკლასობრივულს შენობის კედელთან მივსულეთ, უკანასკნელი პაპირისები გავიკეთეთ და დავიწყეთ წევა, თან სიცილით ვცანკალებდით. საქართველოს სამხედრო გზიდან ძლიერი და მკვეთრი ქარი მოპქროდა. შაქრო იჯდა და რალაც

სიბრძნე მუღად უფრო ღრმა და ფართოა, ვიდრე სიბრძნე ხალხისა.

გ. გაუქნაშავია

უცხოეთის ფურნალ-ვაჭოთხიდან



ქალბატონი, გვირავი რომელი დღეა უფრო სანატრელი თქვენთვის თაყისუფლება მოგვითხროს?
მოსამსახურე ქალი. ის დღე, რა დღესაც სრულებით გაერთიანდებიან თქვენთან, ქალბატონო.



— ქალბატონო, დიდი უსიძრველობაა თქვენის მხრივ, რომ შემოსვლის ნებას მაძლევთ მამან, როდესაც ჩაღმული არა ხართ.
— უკატრვად, ეს ნება მოახდის ბრალია, რომელსაც მაგ შენ-ღირში ნება შეგობარა ჰკონებისართ.



— რა ამბავია უფრო შეგისხვევია?
— სურათების გამოყენებაზე ვფიქრობ, ისეთი საძვლებია იყო, რომ ბევრი თავის ქნვეთი ვისვრი ამტკავდა.



ახლად გამოტონილი ტანსაცმელი-ბუშტი დღეში მონაწილეუთის.

რედაქტორ-გამომცემელი ალ. ჯაბაღანიძე.